

Bogdan Tătaru-Cazaban, *Sfântul Martir Iustin Filosoful: o introducere*, Editura Deisis/Stavropoleos, 2010, 154 p., ISBN: 978-973-7859-61-7

Figură paradigmatică a istoriei convertirii, mare apologet al veacului II, cel dintâi filozof creștin, Sfântul Iustin a uimit și continuă să fascineze sutele de generații creștine de după el. „Filosof și martir” (după o expresie a lui Tertulian), rămânând în memoria Bisericii ca fiind primul creștin care și-a păstrat veșmântul de filozof, ca semn distinctiv și după convertire, Iustin devine din căutător al înțelepciunii mărturisitor al Adevărului și trăitor al unui mod de viață demn de învățătura lui Hristos. În această odisee spirituală *de la filozofie la martiriu* – în care ipostaziază rând pe rând rolul de martor al Tradiției Apostolice, mărturisitor al lui Hristos Logosul (fiind cel dintâi în istoria creștinismului care folosește noțiunea de *Logos seminal*) și susținător al teoriei împrumutului sau a originii iudaice a filosofiei grecești și astfel a dependenței tradiției greco-romane (în ceea ce era mai bun) față de Revelația biblică – Iustin realizează la capătul drumului că pentru un creștin filozofia autentică este *un mod de viață*, unul care conduce la înțelepciune și la cunoaștere lui Dumnezeu, iar pentru un filozof creștinismul este înțeles ca „adevărata filozofie”, o viață nouă care culminează în martiriu. În așteptarea unei noi ediții în limba română care să permită facilitarea intrării în detalii istorice, filologice și istorice, Bogdan Tătaru-Cazaban ne propune în cartea de față o *Introducere* în opera Sfântul Martir Iustin Filosoful urmată de câteva traduceri în limba română care vizează *Martiriul*, *Apologia I* (fragment), *Sinaxarul*, dar și *Slujba Sfântului și Slăvitului Mucenic Iustin Filosoful*.

Pr. drd. Crișan Cătălin

Glenn Peers, *Trupuri imateriale. Reprezentări bizantine ale îngerilor*, trad. din engleză de Maria Yvonne Băncilă, Ed. Nemira, București, 2011, 312 p., ISBN 978-606-579-220-3

Autorul acestui volum este licențiat în studii medievale al Institutului Pontifical de Studii Medievale din Toronto și doctor în istoria artei al Johns Hopkins University (Baltimore). În prezent este profesor în cadrul Departamentului de Artă și Istoria artei al University of Texas at Austin. Prin traducerea tezei sale de doctorat, publicată în versiune engleză în 2001, cititorului român îi este pusă în față prima contribuție semnificativă și necesară din literatura românească, de după 1989, în care este tratată problematica iconologiei și a iconografiei angelice. În lucrarea sa, Peers arată rolul foarte important pe care l-au avut îngerii și imaginile lor pictate în controversa iconoclastă. În acest sens, Peers, analizează îndeaproape modul în care s-a ajuns la reprezentarea concretă a unor ființe imateriale, atrăgând atenția asupra momentului în care îngerii reprezentau un fond comun atât pentru necreștini, cât și pentru creștini în ceea ce privește cosmologia, sugerând că zeii antici păgâni ar ocupa același tip de univers metafizic ca și îngerii. Autorul prezintă apoi modalitățile folosite de artiștii bizantini de a reprezenta formele necorporale ale îngerilor și încercările raționale ale teologilor de a face față opoziției iconoclaste. Autorul folosește cu multă măiestrie diversele dovezi și surse textuale pentru a explica epistemologia și rațiunile complexe ce înconjoară aceste ființe ce rămân în continuare elemente importante

Notițe bibliografice

ale iconografiei bizantine. pentru a putea ne adânci cât mai mult în taina acestor ființe celeste, Peers ne provoacă la contemplație, oferindu-ne ca motiv pentru aceasta imaginea disjunctivă ce o creează imaterialitatea ontică a acestor ființe și materialitatea reprezentării acestora.

Drd. Mădălin Enciu

Sistematice

Sfântul Nicolae Velimirovici, *Prin fereastra temniței*, trad. Ionuț și Sladj-na Gurgu, Ed. Predania București 2009, 254p., ISBN 978-973-87621-3-8

Cartea Sfântului Nicolae Velimirovici este glasul de tânguire al acestui sfânt contemporan, care plânge pe ruinele evlaviei și cinstirii tradiționale a poporului sârb. În paginile cărții autorul își manifestă indignarea față de pătrunderea ateismului în Serbia, prin oameni care au studiat în Apus și care au otrăvit cu *neștiința* lor tot poporul binecredincios. În locul lui Dumnezeu s-a înălțat *omul* ca ideal și idol. De asemenea, în paginile cărții, sunt mărturiile ale experiențelor pe care le-a avut Sfântul Nicolae Velimirovici, prin locurile unde a fost. Fiecare întâmplare este o mărturie a prezenței și lucrării lui Dumnezeu în viața Sfântului Nicolae. „...oamenii care simt prezența lui Dumnezeu în viața lor au nădejde în Dumnezeu, se roagă lui Dumnezeu și trec toate greutățile lor Celui Atotputernic”. „Aruncă spre Domnul grija ta, și El te va hrăni”(Ps.54, 25), (p.206).

Pr. drd. Mihai Roșu

Ilarion Alfeyev, *Sfântul Simeon Noul Teolog și tradiția ortodoxă*, trad. de Ioana Stoicescu și Maria-Magdalena Rusen, ed. îngrijită de Pr. Eugen Drăgoi, Editura Sophia, București, 2010, 383 p., ISBN 978-973-136-179-6

Urmând firul comentariilor asupra scrierilor Sfântului Simeon Noul Teolog, la Editura Sophia apare o primă traducere a operei Episcopului Ilarion Alfeyev centrată pe viața, opera și învățătura Sfântului Simeon Noul Teolog și importanța acestuia în tradiția ortodoxă. Dacă în prima parte a lucrării aflăm date privitoare la contextul istoric, monahal, liturgic și scriptural al activării Sfântului, influența părintelui său duhovnicesc asupra Sfântului Simeon, în cea de-a doua parte autorul subliniază importanța locului Sfântului Simeon Noul Teolog în Ortodoxie atât prin scrierile care ne-au rămas în bună parte prin contribuția fiului său duhovnicesc Nichita Stithatul, dar și prin însăși viața sa sfântă drept exemplu de urmat pentru fiecare creștin-ortodox. Încă de la începutul lucrării ni se precizează câteva date referitoare la contribuția autorilor și a traducătorilor în ceea ce privește o mai bună cunoaștere a operei simioniene în general, date care sunt enunțate amănunțit în bibliografia de la sfârșitul operei. Astfel aflăm câteva informații privind viața Sfântului, despre educația primită ce l-a influențat în cugetare și viețuire, despre importanța cultului și a sfintelor slujbe prin care „trebuie să se pună în practică tot ceea ce se aude” la acestea (p. 103), despre împărtășirea continuă cu Sfânta Euharistie, despre teologia „lacrimilor” în viața fiecărui monah, legătura puternică între Sfântul Simeon și părintele său Simeon Evlaviosul. Începând cu partea a doua, autorul